

Obsah

ÚVODEM

3

1 STÁT A SPOLEČNOST

5

- 1.1 Stát a studium jeho povahy 5
- 1.2 Stát jako instituce 9
 - 1.2.1 Obecná charakteristika instituce 9
 - 1.2.2 Specifika státu jako instituce 11
- 1.3 Státní moc 13
 - 1.3.1 K obecné charakteristice moci 13
 - 1.3.2 Státní moc; její legitimita a legalita 15
 - 1.3.3 Pojem státní moci a veřejné moci 17
- 1.4 Suverenita státu 18
- 1.5 Státní území a obyvatelstvo 19
- 1.6 Pojem státu. Stát jako právnická osoba 21
 - 1.6.1 K pojmu státu 21
 - 1.6.2 K charakteru moderního státu 22
 - 1.6.3 K charakteru státu jako právnické osoby 23
- 1.7 Funkce státu 23

Literatura

25

2 STÁTNÍ ORGÁNY A ORGANIZACE STÁTU

27

- 2.1 Organizace státu 27
- 2.2 Státní orgány, jejich postavení a charakteristika 29
 - 2.2.1 Působnost státního orgánu 31

2.2.2	Pravomoc státního orgánu	33
2.2.3	Státně mocenský charakter činnosti státního orgánu	35
2.2.4	Způsob vzniku státního orgánu	36
2.2.5	Složení státního orgánu	36
2.3	Typy, druhy a klasifikace státních orgánů	37
2.3.1	Typy státních orgánů	37
2.3.2	Druhy státních orgánů	39
2.3.3	Klasifikace státních orgánů	39
2.4	Zásady organizace státu	41
Literatura		44
3	ÚSTAVA A MODERNÍ STÁT	47
3.1	Kořeny vzniku ústavy moderního státu	47
3.2	Druhy ústav z hlediska jejich typologie	50
3.2.1	Ústavy právní a faktické	50
3.2.2	Ústavy ve formálním a materiálním smyslu	50
3.2.3	Ústavy rigidní a flexibilní	52
3.2.4	Ústavy psané a nepsané	52
3.2.5	Ústavy reálné a fiktivní	53
3.2.6	Ústavy původní, přenesené	53
3.2.7	Ústavy dohodnuté, oktrojované a revoluční	54
3.2.8	Ústavy z hlediska státního zřízení a formy vlády	54
3.3	Funkce ústavy	54
3.4	Obsah ústavy	55
3.5	Dynamismus a stabilita ústavy	61
3.6	Forma ústavy	64
3.6.1	Nadpis ústavy	64
3.6.2	Systematika ústavy	64
3.6.3	Vyšší právní síla	65
3.6.4	Ústavodárná procedura	66
3.6.5	Jazyk a délka ústavy	67
Literatura		68

4	FORMY VLÁDY	71
4.1	Úvodem	71
4.2	Pojem formy vlády	72
4.3	Základní členění forem vlády	72
4.3.1	Monarchie	73
4.3.2	Republika	74
4.4	Jednotlivé typy forem vlády	76
4.4.1	Parlamentní monarchie	77
4.4.2	Dualistická monarchie	77
4.4.3	Parlamentní republika	78
4.4.4	Prezidentská republika	79
4.4.5	Modifikované systémy	80
4.4.6	Další formy vlády	81
4.5	Závěrem	82
	Literatura	83
5	DEMOKRACIE A JEJÍ FORMY	85
5.1	Znaky demokracie z hlediska státovědy	85
5.2	Volby a volební systémy	89
5.3	Přehled technik volební reprezentace	91
5.4	Většinové volební techniky	92
5.5	Proporcionální volební techniky	93
5.6	Formy přímé demokracie	97
5.6.1	Původní formy přímé demokracie	97
5.6.2	Referendum a další formy přímé demokracie	98
	Literatura	102
6	MODERNÍ STÁT A POSTAVENÍ JEDNOTLIVCE	105
6.1	Základní pojmy. Obyvatelstvo, jedinec, občan, cizinec	105
6.2	Státní občanství	107
6.2.1	Pojem a obsah státního občanství	107
6.2.2	Způsoby nabývání státního občanství	110

6.2.3	Způsoby pozbývání státního občanství	111
6.3	Základní práva a svobody	112
6.3.1	Základní pojmy	113
6.3.2	Historické kořeny základních práv a svobod	115
6.3.3	Charakteristika základních práv a svobod	119
6.3.4	Klasifikace základních práv a svobod. Katalogy	126
6.3.5	Základní povinnosti	129
6.3.6	Záruky základních práv a svobod	131
6.4	Postavení cizinců	133
Literatura		135
7	PARLAMENT, PARLAMENTARISMUS A TVORBA PRÁVA	137
7.1	Základní otázky parlamentarismu	137
7.2	Základy právního postavení parlamentu	141
7.2.1	Název parlamentu	142
7.2.2	Sídlo parlamentu	142
7.2.3	Místo v soustavě státních orgánů	142
7.2.4	Zřízení parlamentu	143
7.2.5	Ustavení parlamentu	143
7.2.6	Nároky na výkon poslanecké funkce	143
7.2.7	Složení parlamentu	143
7.2.8	Struktura parlamentu	144
7.2.9	Vnitřní organizace parlamentu	145
7.2.10	Pravomoc parlamentu	145
7.2.11	Působnost parlamentu	146
7.2.12	Organizační pravidla činnosti parlamentu	146
7.2.13	Právní status poslance	147
7.3	Základní otázky tvorby práva	150
Literatura		154

8	HLAVA STÁTU	157
8.1	Uvození problematiky	157
8.2	Hlava státu v monarchii	158
8.3	Hlava státu v republice	160
8.3.1	Ústavně politický charakter a význam postavení hlavy státu v republice	164
8.3.2	Postavení hlavy státu v jednotlivých formách vlády	165
	Literatura	167
9	VLÁDNÍ A VÝKONNÉ ORGÁNY	169
9.1	Uvození problematiky	169
9.2	Vláda	170
9.3	Zásady organizace veřejné a státní správy	179
9.3.1	Pojmová a organizační východiska	179
9.3.2	Přehled a charakteristika základních organizačních zásad	180
9.4	Ústřední orgány státní správy	185
9.5	Územní orgány státní správy	191
	Literatura	194
10	ORGÁNY A JINÉ PROSTŘEDKY OCHRANY PRÁVA	197
10.1	Soudnictví	197
10.1.1	Nezávislost soudců	199
10.1.2	Nezávislost soudů	200
10.1.3	Principy soudního rozhodování	201
10.2	Ústavní soudnictví	203
10.3	Správní soudnictví	205
10.4	Státní zastupitelství	206
10.5	Ombudsman – mluvčí (obhájce) občanských práv	209
10.6	Jiné prostředky ochrany práva	210
10.6.1	Advokacie	210
10.6.2	Notářství	210
	Literatura	212

11 STÁTNÍ ZŘÍZENÍ A JEHO FORMY	215
11.1 Pojem federalismu a jeho historický vývoj	216
11.2 Současné pojetí federalismu a jeho formy	217
11.3 Jevové formy a podmínky federalismu	222
11.4 Federalismus a forma vlády	226
11.5 Vývojová stadia federalismu	226
11.6 Federalismus a politické strany	227

Literatura	229
-------------------	------------

12 SAMOSPRÁVA	231
12.1 Pojem a vývoj samosprávy	231
12.1.1 Pojem samosprávy	231
12.1.2 Samosprávné veřejnoprávní korporace	234
12.1.3 K vývoji samosprávy	235
12.2 Charakter a znaky samosprávy, druhy samosprávy	241
12.2.1 Charakter a znaky samosprávy	241
12.2.2 Druhy samosprávy	244
12.2.3 Místní (územní) samospráva	244
12.2.4 Zájmová samospráva	247

Literatura	249
-------------------	------------

VÝBĚR POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	250
--	------------